

TUEN TARPEEN TUNNISTAMINEN

LUKEMISEN JA KIRJOITTAMISEN YKSILÖARVIOINTI TOINEN LUOKKA – KEVÄT

Esitysohjeet ja kirjaamislomake opettajalle

ARVIOINNIN YLEISIÄ PERIAATTEITA

- ▶ Tutustu ennen tehtävien esittämistä ohjeisiin ja materiaaliin sekä tarkista, että sinulla on kaikki arviointiin tarvittavat välineet käytössäsi.
- ▶ Huolehdi arviointitilanteen rauhallisuudesta ja että aikaa on varattu riittävästi.
- ▶ Ryhmässä olevien lasten taitoerot luku- ja kirjoitustaidossa voivat vaihdella paljon. Osalle lapsista tehtävät voivat olla helppoja ja toisille haasteellisia. Tehtävien alussa lapsille kerrotaankin, että kaikkea ei tarvitse vielä osata. Kannusta heitä silti yrittämään parhaansa.
- ▶ Muista kertoa tilanteen alussa, mitä tulee tapahtumaan.
- ▶ Tee tehtävät ohjeiden mukaan ja annetussa järjestyksessä.
- ▶ Älä anna vihjeitä oikeista vastauksista.

Lapsen henkilötietoja sisältäviä lomakkeita tulee säilyttää huolellisesti henkilötietolain edellyttämällä tavalla.

Ohjeita yksilöarviointiin:

Huolehdi, että voitte tehdä tehtäviä rauhallisessa paikassa ilman keskeytyksiä ja taustäänä.

Kannusta lasta keskittymään tehtäviin. Jos keskittyminen ei onnistu, harkitse tehtävien tekemistä toisella kertaa.

Anna lapselle aikaa miettiä vastausta.

Anna neutraalia palautetta (esim. Oletko valmis, hyvä, mennään eteenpäin).

Lapsen spontaanit korjaukset hyväksytään.

Arvioinnin suorittaminen ja kesto:

Yksilöarviointi tehdään tarvittaessa ryhmäarvioinnin jälkeen. Arviointihetki kestää noin 5-7 min yhtä lasta kohden.

Tarvittavat välineet:

Lapsella: lukemisen yksilömateriaali (=sanalista ja teksti).

Opettajalla: nämä esitysohjeet (toimivat samalla myös kirjaamislomakkeena) sekä sekuntikello. Sivusta 2 ja 3 otetaan tarvittava määrä kopioita lasten lukumäärän mukaan.

PISTEITYSOHJEET

Jokaisesta oikein luetusta sanasta ja itse oikeaksi korjatusta sanasta annetaan yksi piste. Tehtävän kokonaispistemäärä lasketaan vähentämällä kaikista luetuista sanoista väärin luetut sanat.

1. MERKITYKSETTÖMIEN SANOJEN LUKEMINEN (LUKUNOPEUS JA -TARKKUUS)

Lue näitä keksittyjä tavuja ja sanoja ääneen. Lue niin nopeasti ja tarkasti kuin osaat. Sanon sinulle, kun voit lopettaa. Aloita tästä ja lue lista alas asti (näytä sormella suunta alaspäin). Lue sitten heti seuraava lista (näytä) ja sen jälkeen seuraava (näytä). Jos et osaa lukea jotain sanaa, jätä se väliin ja jatka eteenpäin. Jos teet virheen, korjaa se. Voit seurata sanoja sormella, jos haluat. Oletko valmis? Voit aloittaa nyt (laita paperi lapsen eteen ja aloita ajanotto).

Ota sekuntikellolla aikaa **60 sekunnin** ajan ja ajan umpeuduttua pyydä lasta lopettamaan. Älä korjaa virheitä äläkä keskeytä tai kommentoi lukemista tehtävän aikana. Jos lapsi jää miettimään yksittäistä sanaa (yli 3 s ajaksi), kehota yrittämään seuraavaa. Spontaanit korjaukset hyväksytään oikeiksi. Lukemisen aikana merkitse merkinnät -sarakeeseen:

- Väliin jätetyt sanat viivalla (—).
- Väärin luetut sanat väärinmerkillä (✓) ja kirjaa väärä sana (esim. ”yity” yitty-sanan tilalla).
- Ajan umpeuduttua merkitse viimeinen luettu sana hakasulkeella (]). Jos lapsi pääsee loppuun asti, merkitse ylös lopetusaika.

	epäsana	merkinnät		epäsana	merkinnät		epäsana	merkinnät
1	os		31	viike		61	tylinä	
2	ry		32	toida		62	ömpärä	
3	la		33	ruovo		63	ummuton	
4	om		34	eelto		64	ohteena	
5	nee		35	yitty		65	juratsa	
6	sou		36	ointi		66	jolkala	
7	aal		37	kippe		67	miilera	
8	oin		38	juspa		68	nirukas	
9	jup		39	pölve		69	oiskare	
10	tös		40	enkke		70	eistalli	
11	ont		41	yrttä		71	aksonttu	
12	ark		42	tyrppy		72	teejaro	
13	tään		43	pohdat		73	hoppilus	
14	rois		44	tarses		74	kyttynen	
15	pyrs		45	yimmel		75	eljakko	
16	tulp		46	kistaa		76	muisala	
17	ive		47	silkaa		77	äämetys	
18	öli		48	vyystö		78	kolpatu	
19	iko		49	taarme		79	vekaasi	
20	vysy		50	raitso		80	mellikas	
21	asto		51	miisus		81	juuvikko	
22	etus		52	täikky		82	tormokko	
23	eman		53	kiirtyy		83	syymyinen	
24	imot		54	marous		84	horvehdus	
25	jonu		55	vyrski		85	noittamo	
26	töra		56	korttaa		86	jesennus	
27	jeki		57	sengaus		87	hornustaa	
28	rives		58	veiraus		88	syrkkelo	
29	nepos		59	etava		89	joiksetin	
30	sitaa		60	pusema		90	meispautus	

Pisteitys: Jokaisesta oikein luetusta sanasta ja itse oikeaksi korjatusta sanasta annetaan yksi piste.

kaikki sanat _____ - väliin jätetyt _____ - väärin luetut _____ = oikein luetut _____ p/90p

2. TEKSTIN LUKEMINEN

Lue minulle tätä tarinaa. Lue niin nopeasti ja tarkasti kuin osaat. Sanon sinulle, kun voit lopettaa. Aloita tästä otsikosta (näytä otsikko ja aloita ajanotto lapsen aloittaessa). Ota sekuntikellolla aikaa 90 sekuntia ja ajan umpeuduttua pyydä lasta lopettamaan. Älä korjaa virheitä tai keskeytä lukemista. Lukemisen aikana merkitse:

- Merkitse viimeinen luettu sana 90 s kohdalla] -merkillä.
- Väärin luetut sanat: alleviivaa.
- Väliin jääneet sanat: merkitse sulkeisiin väliin (eli lukematta) jätetyt sanat.
- Jos lapsi palaa takaisinpäin, vedä nuoli lähtösananasta siihen sanaan, johon lapsi palaa.
- Jos lapsi luki tekstin loppuun ennen 90 s aikarajaa, merkitse lopetusaika ylös.

Marsu	1
Marsua sopii silittää ja pitää sylissä. Se nimittäin pitää kovasti hellyydestä ja kosketuksesta. Lisäksi se pitää myös juttelusta ja huomiosta. Se on hyvin toimielias ja kaipaa paljon tekemistä. Luonnossa marsuja elää villinä korkeissa heinikoissa Etelä-Amerikassa. Intiaanit ovat pitäneet niitä lemmikkeinään.	12 24 34 41
Espanjalaiset toivat marsut mukanaan Eurooppaan löytöretkiltään. Niistä tuli suosittuja lemmikkejä, koska ne ovat helppohoitoisia ja somia.	49 57
Marsu on laumaeläin, ja siksi niitä pitäisi aina olla vähintään kaksi.	68
Parhaiten yhteen sopii kaksi naarasta tai samasta poikueesta olevat kaksi urosta. Marsu on puuhakas eläin. Se on hereillä suurimman osan päivästä ja valvoo yölläkin ruokaansa mutustellen. Marsu on utelias lemmikki ja tutkii innokkaasti ympäristöään. Marsu onkin hyvä päästää jaloittelemaan päivittäin vähintään tunniksi. Sille voi rakentaa erilaisia leikkipaikkoja tai keksiä muuta toimintaa häkin ulkopuolella. Jaloittelun lisäksi myös häkkiin kannattaa järjestää tekemistä ja liikkumatilaa, jotta marsu ei lihoisi liikunnan puutteen takia. Leikkikaluja voi vaihdella ja pitää esillä vain muutaman kerrallaan, jotta marsun kiinnostus esineisiin säilyy.	78 89 99 107 116 125 135 145 151
Hajuaisti on marsulle tärkeä, mutta se ei näe kovin tarkasti. Marsun kuulo on parempi kuin ihmisen, eikä se siedä kovia korkeita ääniä. Marsu voi itsekin äännellä monella tavalla, vaikka se yleensä onkin hiljainen. Se voi ”laulaa” visertäen, viheltää tai äännellä matalalla äänellä. Useimmiten se äänтелеe, kun se saa ruokaa. Marsun ruuan perusta on tuore ruoho tai kuivattu heinä. Lisäksi marsulle syötetään vihanneksia ja hedelmiä, joista se saa tarvitsemiaan vitamiineja. Marsun ruuan voi laittaa eri puolille häkkiä, jotta se saa liikuntaa ja virikkeitä etsiessään ruokaansa. Lisäksi marsulle tarjotaan hedelmäpuun oksia ja muuta kovaa syötävää järsittäväksi, jotta sen hampaat pysyvät lyhyinä ja terveinä. Marsu voi elää viisivuotiaaksi tai kauemminkin, jos sitä hoitaa huolella.	162 174 185 194 207 217 227 237 246 257 262

Pisteitys: Jokaisesta oikein luetusta sanasta ja itse oikeaksi korjatusta sanasta annetaan yksi piste.
 kaikki sanat _____ - väliin jätetyt _____ - väärin luetut _____ = oikein luetut _____ p/262p